

שנה שמונה עשרה - עלון מס' 893

ביום שני בערב מתחילין "ברכת הלבנה".
מכריזין תענית עשרה בטבת שיחול ביום חמישי.
סיום הצום בשעה 17:10. יה"ר שיהפוך הקב"ה
צום זה לששון ולשמחה ולימים טובים, אכ"ר.
צום עשרה בטבת נקבע ע"י הרבנות ליום הקדוש הכללי.

בס"ד ה' טבת ה'תשע"ח

הדלקת נרות - 16:22
צאת השבת - 17:13
רבנו תם - 17:44

שעון חורף - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות נ"י

כפטי"דון: "ויחי דבר"
(יחזקאל לז')

מרתק - ראו בעמוד 2
סיפור מההפסדה

פרשת ויגל

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
להשתתף בסעודה הרביעית
בבית"כ "אוהל-מועד" ב- 20:30

מענייני הפרשה:

- נאומו הגדול של יהודה, בו הוא מבקש לשחרר את בנימין.
- "אני יוסף" - יוסף מתוודע אל אחיו והזמין את כל המשפחה למצרים.
- "עוד יוסף חיי" - יעקב מסכים לרדת מצרימה לראות את בנו.
- בדרך למצרים, רשימת שבעים הנפש הבאים מצרימה.
- הפגישה המרגשת בין יעקב ליוסף.
- יוסף מציג את אביו ומשפחתו לפני פרעה ומושיב אותם בארץ גושן.
- תקנותיו של יוסף במצרים בשנות הרעב.

"ויאמר בי אדני"

מאחר שיש בי יראה **מאדון העולם** לפיכך יכנסו דבריו באזניך שהרי כל מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים.

"זאת יהודה שלח לפניו"

וברש"י: לתקן לו בית תלמוד. מה ששלח דוקא את יהודה משום שיעקב חשש שאם ישמעו שיש ישיבה במצרים ושם הרי יש אוכל לרוב אזי יבואו אנשים שאינם מהוגנים ויאמרו שהם רוצים ללמוד תורה ובאמת כוונתם תהיה להשביע את רעבונם ולכן שלח דוקא את יהודה שהוא יבדוק היטב מי ומי הבאים. (שפע חיים)

"וכלא יכל יוסף להתאפק" (מ"ה א)

יוסף רצה בעיקר לעורר בהם רגשי הכנעה ויפלות, למען תהא זו תשובה על חטאם. לפיכך דיבר איתם קשות וגרם להם צער וייסורים ואילו הם לא זעו כלל ולא גילו כל סימן של הכנעה בפני יוסף. אבל עכשיו, משהתחיל יהודה לגלות הכנעה והירבה לומר: עבדך, בקבלו עליו את עול ממשלתו של יוסף, לא יכול עוד יוסף להתאפק והתוודע אל אחיו, כיוון שכבר השיג את מטרותיו.

"ויישבת בארץ גשן" (מ"ה ז)

מספרים על הטי"ז שלא רצה להתראות עם אביו בעת שעלה על כסא הרבנות למען לא ייכשל בכיבוד אב, כאשר אביו יבקש לכבדו בתור רב. כיוצא בזה גם יוסף היה חושש שבגלל היותו משנה למלך יהא יעקב חייב לחלוק לו כבוד וייכשל איפוא בכיבוד אב. לפיכך לא רצה לגור אתו יחד, כי אם וישבת בארץ גושן. (מפי השמועה)

והאנשים רעי צאן (מ"ו ל"ב)

מה מעלה ישנה ברועי צאן? שהם רכים ורחמנים. לכן, לקח יוסף את החלשים באחיו ואמר: רועי צאן הם: רחמנים ורכים, ואינם ראויים ליצא בגבורות המלחמה וממילא - יניחם פרעה ולא יקחם לצבאו.

וכך מצינו שלא בחר הקב"ה מנהיגים לעמו, אלא מן רועי הצאן, כמשה דוד, שרחמנים הם ולא יתנהגו עם בניו באכזריות.

"ויפול על ציארי וגו'"

וברש"י על שני מקדשות וכו'. כשם שהצואר הוא הממוצע בין הראש להגוף כך גם ביהמ"ק הוא הממוצע בין העולם העליון לעולם הזה. (אבני נזר)

"וכלא יכל יוסף להתאפק"

מאחר שכלו כ"ב השנים שיעקב היה צריך לסבול לכן לא יכל יוסף להתאפק שהרי כבר נתמלאה סאת היסורים של יעקב.

"ויגדו לו לאמר עידי יוסף חי וכי-הוא מושל בכל ארץ מצרים" (מ"ה כ"ו)

מהו לאמר? חששו האחים שהבשורה על מציאת יוסף, תגרום ליעקב התרגשות יתירה ויכול לבוא לסכנת חיים. לפיכך חלקו את דבריהם לשני חלקים: תחילה הודיעו לו כי יוסף חי, ולאחר מכן סיפרו לו שמושל הוא בכל ארץ מצרים. על כך השיבם יעקב: אינני צריך לגדולתו וכבודו, די לי בכך שחי הוא, וזהו שנאמר: ויאמר ישראל רב-די לי בכך ש"עוד יוסף חיי". (אלשיך)

"ויבא יוסף את הכסף ביתה פרעה" (מ"ז י"ד)

מנהל בית עסק יעדיף תמיד לקבל לעבודה אדם שאין לו **קרובים בעיר** - כדי שלא יגנוב מאדונו ויתן לקרוביו. לפני שבאו אביו ואחיו יוסף מצרימה, לא חשש יוסף שהמצרים יחשדוהו שהוא גונב, כיוון שהיה זר שם ואין לו למי ליתן. אבל אחרי שבאו אביו ואחיו, כבר היה אפשר לחשוד בו. לכן הביא את הכסף ביתה פרעה. (ר' שלמה יהלומי)

פיעת הניבים והפתגמים

פתפותי ביצים = דברים שאינם מסודרים, אלא מבלבלים. פתפותים = פתיתים.

זוגמה: בספור של הפנה העברין אין שמץ של אמת, וכל דבריו אינם אלא פתפותי ביצים.

מקור: פתפותי ביצים היו שם [תלמוד ירושלמי, סנהדרין, דף ל, עמוד ב].

הסירו ממשול מדר עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חיידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

חודש טבת

מזל החודש: גדי, על שום שבחודש טבת בשנה מבורכת גשמים מתחילים השדות להוריק והגדיים יוצאים למרעה. טבת הוא החודש העשירי למניין חודשי השנה לציאת מצרים מניסן, והרביעי למניין חודשי השנה לבריאת העולם מתשרי.

שמות החודש: במקרא מוזכר החודש פעם אחת בלבד במגילת אסתר "בחודש בעשירי הוא חודש טבת". רוב שמות החודשים במקור כנראה **בבלי** והובא ע"י שבי ציון. במקורות מוזכרים כמה טעמים לשם החודש: טבת מלשון **טובה**, כי בחודש הזה היתה טובה לישראל. "**טבת גדלה בו הדסה**". הדסה היא אסתר שנלקחה בחודש זה לבית המלך אחשוורוש ובכך צמחה טובה לעם ישראל, שכן אסתר הפשיעה על ביטול גזרת המן. (קידוש ירחים דר' פנחס). טובה אחרת צמחה לעם ישראל, בחודש טבת, "**שבו נהרג סיחון ועון שנתייא משה מהם**" (מדרש שמות החודשים). סיבה אחרת לשם היא אולי מלשון **הטבה**, תיקון שיפור, ראש חודש טבת חל בסיום חג החנוכה והוא מקבל הארת נרות על כל ימי החודש, כי בראש תלוי כל החודש כלומר בהטבת הנרות. ימיו 29 = כ"ט - ראשי תיבות: **כל-טוב**.

"בניך כשתילי זתים" - חינוך

ההתקשרות לתורה, בידעיה שהיא תורת ה' שנתן לעם ישראל, היא מגמה ראשית בכל חינוכו. קישור השכל והרגש לתורה, ערכיה ותכניה בניית הרצון וההתעניינות בלימוד התורה אצל הילדים. התקשרות זאת, צריכה להיות גם בשכל, גם בלב, בשמחה, בערנות, בהתעניינות. לא דינו בידעיות מפוזרות, "יבשות", בעלמא. אנו צריכים לשים לב "לתפוס" את כוחות החיים שהולכים ומתפתחים אצל הילדים - הרצונות, ההתעניינות, השמחה וכו' - ולמלאם בתכניה של תורה, שזה המזון הטבעי לכוחות אלו. ולאידך, לשים לב שתכני התורה שאנו מלמדים יפנו אל הכוחות האלו, וכך ייקלטו יותר ויופנמו יותר. כבר אמרו חז"ל: מי שיש בו רצאת שמיים - דבריו נשמעים. לכן כדאי שהחינוך יהיה לרצאת שמיים גדולה. כמו כן, כדאי לספר מדי פעם - בעדינות, בנינוחות, "מהלב" - סיפורים על שקידת תורה ואהבת תורה, יראת ה' ואהבתו, אהבת ישראל, סיפורים על גדולי ישראל וכד'. זה טוב מצד עצמו וגם יוצר "אווירת רקע" מתאימה.

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם יגל" משדר בלוויין **בכל מוצאי שבת** את שיעורו של **הראשון לציון** הרח"ג **יצחק יוסף** שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

מכרות ואיחולים

למאור זליה יצחק פור להולדת הבת-טוהר יה"ר שתגדל כאמותנו הקדושות שיה רבקה רחל ולאה, תזכו לחופתה שתצליח בכל דרכיה ומעשיה וברכה והצלחה **לאליהו ורינה נסימי** ולנפתלי ותמר יצחק פור

קול פון אהנה, קול חנן וקול כלה

מזל טוב ואיחולים לבבנים **יעקב וגיליה דוד** הייו **גיא ואיריס סיני** הייו לנישואי מתן-שמעלעם שני יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשך את מסורת הבית המפואר. **ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"**

רפואה שלימה

למרגלית בת שמחה הייו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לה"נ"ב אבריה וש"ה גידיה שתחזור לאיתנה ותזכה לשנים רבות טובות ונעימות

כל הישועות והברכות

לכליכה גמלי מנב"ת שתמה לטעודה הרביעית בלוין זכות השיעור בלוין זכות **מרון עובדיה יוסף** זצ"ל תגן בעדה ותתברך ברפואה שלימה ובכל מילי דמיתב ברוחניות ובגשמיות בפרנסה טובה היא ובני ביתה לשנים טובות ותורוה נחת מיוצאי חלציה ולהבדיל לעני מהם בת יצחק ז"ל

קול פון אהנה, קול חנן וקול כלה

מזל טוב ואיחולים לבבנים **אמנון ורuth באבאי** הייו **עליזה גבאי** הייו לנישואי יוסי עם מוריה יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשך את מסורת הבית המפואר **ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"**

מכרות ואיחולים

להמיר ומיר נהרי להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, וברכה **נתנאל ועינת נהרי** **ללאה ואיריס סגין**

קול פון אהנה, קול חנן וקול כלה

מזל טוב ואיחולים לבבנים **אשר וירדנה אהרונ'אן** הייו **שמעון וזהבה בר-חיים** הייו לנישואי **אלמוג עם הודיה** יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשך את מסורת הבית המפואר. **ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"**

מכרות ואיחולים

למאור זליה יצחק פור להולדת הבת-טוהר יה"ר שתגדל כאמותנו הקדושות שיה רבקה רחל ולאה, תזכו לחופתה שתצליח בכל דרכיה ומעשיה וברכה והצלחה **לאליהו ורינה נסימי** ולנפתלי ותמר יצחק פור

קול פון אהנה, קול חנן וקול כלה

מזל טוב ואיחולים לבבנים **אבשלום ורחל נסימי** הייו **שלום ואילנה סריקוב** הייו לנישואי **אוריאל עם היכל** יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשך את מסורת הבית המפואר **ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"**

רפואה שלימה

למרגלית בת שמחה הייו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לה"נ"ב אבריה וש"ה גידיה שתחזור לאיתנה ותזכה לשנים רבות טובות ונעימות

לע"י הצנועה והענו

שרלי טוב לע"י יקוט ז"ל **עדיה בן-שימון** שיעלצו טוב בעד משפחתם **לע"י הצנועה והענו** **יוחאי (אבי)** **שמחאלאי** ז"ל **בן מרגלית שתחיה** **טבת פקידת שנתו**

האזכרה במלאת שנה

לע"י הצנועה והענו **יוסף כרמי** ביום חמישי טבת 15:30 - תפילת מנחה, דברי תורה, ערבית וסעודת מצווה בהכ"נ "עזרא הסופר" העליה לבית העלמין **ביום ראשון בשעה 15:30**

לע"י הצנועה והענו

חנה מוסאי בת פרי ויצחק ז"ל ח' טבת פקידת שנתה שתמליץ טוב בעד משפחתה **לע"י הצנועה והענו** **חנה דודי** בת בנימין ז"ל ח' טבת פקידת שנתה שתמליץ טוב בעד משפחתה

לע"י הצנועה והענו

אברהם באבאי בן יוסף ז"ל ו' טבת פקידת שנתו שיעלצו טוב בעד משפחתו **לע"י הצנועה והענו** **אהרון מלכה** בר מעסודה ז"ל השבוע פקידת שנתו שיעלצו טוב בעד משפחתו

לע"י הצנועה והענו

שלמה כהן-זהה בן זליה ז"ל תתקיים אזכרה **ביום רביעי ט' טבת** 15:30 - עליה לבית העלמין 16:15 - תפילת מנחה, דברי תורה, ברכות ותפילת ערבית **בכולל "אור דוד"** שיעלצו טוב בעד משפחתו

שבת שלום ומבדר

רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם - :

שלמה לארי בן מרים הייו משה נאמן בן מרים הייו אברהם נאמן בן מרים הייו מרדכי יעלמי בן רבקה הייו ישראל פרגי רפאל בן מרים הייו נהוראי-חנניה בן דינה ומויאל הייו באבאי באבאי בן מורוהי הייו יהונתן אריאלי בן שרה הייו לאה אלעזר בת חנה מנב"ת נאית יעקובי בן גולשן מנב"ת

לע"י הצנועה והענו

לירן מלכה ז"ל בן ריטה שתחיה משאלה עזרא נאמן בן חנוס ז"ל אברהם שריפיאן בן מרים ז"ל יוסף כרמי בן רחל ז"ל נפתלי דהן בן רבקה ז"ל משיח אליאס בן רחל ז"ל דוד נתן בן מרים ז"ל חיים אטון בן לויזה ז"ל **בבאי מוסאי** בן אברהם וזליה ז"ל **מרדכי לארי** ז"ל בן שלמה ושרה שיחון

צום עשרה בטבת

ביום עשרה בטבת סמך נבוכדנצר הרשע מלך בבל על ירושלים, והביא במצור ובמצוק.

א הכל חייבים להתענות ואסור לפרוץ גדר. ואין הדבר תלוי ברצון הקהל. [שו"ת יביע אומר חלק א סימן לג].

ב חיוב התענית הוא מזמן עלות השחר דהיינו שעה ושנים עשר רגעים בשעות זמניות, לפני הזריחה, עד צאת הכוכבים, שהוא כעשרים דקות אחר שקיעת החמה. [ילקוט יוסף-מועדים-תקכט].

ג הישן על מיטתו שינת קבע בליל התענית, וקם משנתו באמצע הלילה, אסור לו לאכול ולשתות, אפילו קודם עמוד השחר. אך אם התנה קודם שהלך לישן שבדעתו לקום קודם עמוד השחר ולאכול, מותר לו לאכול עד עמוד השחר. וכל זה על פי הפשט, אך על פי הזוה"ק אין לאכול גם על ידי תנאי. [יביע אומר ה' סי' כב].

ד אף תלמידי חכמים ומלמדי תינוקות, חייבים להתענות כל תענית צבור. אולם אין להם להתענות תענית שובבי"ם או תענית לכפרת עוונות וכדומה, בזמן עבודתם, כיון שעל ידי חלישות כוחם ימעטו במלאכת שמים. וכן הדין לפועלים או לפקידים, וכל שכן לבני ישיבה ההוגים בתורה שאסור להם להתענות תעניות הנזכרים. ובימי השובבי"ם עדיף שיתענו תענית דבור, אך אסור להם לבטל מסדר לימודם ולקרוא תהלים, כי אין לך דבר העדיף יותר מלימוד הגמרא וההלכה. [יביע אומר חלק ב' סימן כח סק"ז].

ה כל הצומות הללו מותרים ברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל בימי הצומות. והמחמיר תע"ב. [ילקוט יוסף מועדים עמי תקל].
ו חולה שאין בו סכנה פטור מלהתענות בכל הצומות הללו. ורשאי לאכול בבוקר, כשיש צורך בכך, ואין צריך להתענות תענית שעות. וכל שכן שאין צריך לאכול ולשתות פחות מכשיעור. ואפילו חולה שנתרפא אך עודנו חלש, כל זמן שיש חשש שאם יצום יחזור לחלו, פטור מלהתענות. [ילקוט יוסף על המועדים עמוד תקלא].

ז זקנים ונשים כח שמצטערין בתעניות פטורים מכל הצומות הללו לרבות תשעה באב. [ילקוט יוסף-מועדים-תקלב].

ח קטן שלא מלאו לו שלש עשרה שנה ויום אחד, וקטנה שלא מלאו לה י"ב שנה, פטורים מהתענית. ואפי' תענית שעות אין להם להתענות, אף שיש להם דעת להתאבל על החורבן. ויש מחמירים לומר שאין להאכילם אלא לחם ומים, אך המנהג להקל לתת להם כל צרכם, וכן ראוי להורות בזמן הזה שירדה חולשה לעולם. [ילקוט יוסף דיני חינוך קטן עמוד רלט. ילקוט יוסף על המועדים עמוד תקל].

ט חולה וזקן שפטורים מלהתענות בימי הצומות הללו, אינם צריכים התרה לפני שיאכלו. וכן חתן ובעלי ברית שאינם משלימים התענית כשהצום דחוי, רשאים לאכול בלי התרה, והמחמיר לעשות התרה כשהדבר אפשרי בנקל, תבוא עליו ברכה. [יביע אומר ח"ב סי' ל' אות ה-ח].

י אין לשטוף את הפה בבוקר בהתעוררו משינתו בימי תעניות ומכל מקום במקום צורך יש להתיר כשאנו שם בפיו יותר משיעור ברמינת בבת אחת, ובאופן שידע בעצמו שיוכל להזכיר שלא יבלע מן המים. וכן מותר להשתמש במשחת שיניים בתעניות צבור על הדרך הנ"ל למי שקשה לו בלי לצחצח את שיניו. [ילקוט יוסף על המועדים עמוד תקלד].

יא אדם בריא שמתענה, אך עליו לבלוע גלויות וכדורים נגד מיוחש ראש וכדומה, ומותר לו לבלוע התרופה בלי מים, כל שאין בה טעם ערב לחיך. וכן מותר לשתות תרופות שאין החיך נהנה מהם. אבל אם החיך נהנה מהם אין להתיר. אולם במקום חולי פנימי אין להחמיר. [ילקוט יוסף על המועדים עמוד תקלה].

הידעת ? סיפור מההפסדה

הפסדת ויגש: "ויהי דבר" (יחזקאל לו')

בפרשתנו אנו עדים למאבק בין שני שליטים. יהודה ויוסף כדברי התלמוד בבא בתרא קכ"ג ע"א: שיעקב נטל הבכורה מראובן ונתנה ליוסף ועתה יוסף הוא השליט על כל ארץ מצרים. חלומותיו מתגשמים "ויבואו אחי יוסף וישתחוו לו". ממולו ניצב יהודה שהאחים נשמעים לו למרות שאינו הבכור. יהודה הוא זה שהציע: "מה בצע כי נהרג את אחינו לכו ונמכרו לישמעאלים". במדרש בראשית רבה פ"ד נאמר: בשלושה מקומות דבר יהודה בפני אחיו, ועשו אותו מלך עליהם. ובמסכת סוטה ל"ז, ע"א נאמר: זכה יהודה לעשות ממשלה בישראל. בסוף ימיו עתיד יעקב לברך את יהודה: "לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו". יהודה ערב לבנימין והוא נוטל עליו אחריות. בכוחה של נטילת האחריות הוא הפך למנהיג הבלתי מעורער והיא המאפשרת לו להתמודד מול יוסף מנהיגה של המעצמה הגדולה. אצל האחים אנו רואים שינוי גדול. במקום השנאה ליוסף באה אהבה ומסירות נפש לבנימין. הם מוכנים לוותר על חרותם למענו. יוסף נשבר מתודוע לאחיו והם נבהלו מפניו. יוסף אומר אל אחיו "גשו נא אלי ויגשו... וינשק לכל אחיו ויבך". פה רואים את אחדותם של כל השבטים.

הפסדת השבוע היא מתוך פרקי הנחמה של יחזקאל. יחזקאל מנבא על קיבוץ גלויות ואיחודן המוחלט של שתי הממלכות, מלכות יהודה ומלכות ישראל, שהיא מלכות יוסף. "וידבר אלהים כה אמר ה' אלוקים הנה אני לוקח את בני ישראל מבין הגויים אשר הלכו שם, וקבצתי אותם מסביב, והבאתי אותם אל אדמתם". יחזקאל, משתמש בסמל העצים לצורך תיאור איחודן של הממלכות. הוא לוקח שני עצים, על האחד הוא כותב "ליהודה ולבני ישראל חבריו", כלומר, בנימין כשלושה אליו, ועל השני: "ליוסף, עץ אפרים, וכל בית ישראל חבריו", אלו תשעת השבטים שהיו אחרי ירבעם שהיה משבט אפרים. הוא מקרב אותם זה לזה, והעצים מתאחדים לעץ אחד. חיבור זה הוא סמל לאיחוד שתי הממלכות, יהודה וישראל, כבימי דוד ושלמה. והסדר: תחילה קיבוץ גלויות: "וקבצתי אותם מסביב, והבאתי אותם אל אדמתם", האיחוד יבוא בארץ "ועשיתי אותם לגוי אחד בארץ, בהרי ישראל". והמלך יהיה מבית דוד משבט יהודה. "ועבדי דוד מלך עליהם, ורועה אחד יהיה לכולם". עשרת השבטים שגלו ראשונה, יתאחדו עם בני יהודה שנשארו בארץ, "וכרתי להם ברית שלום, ברית עולם יהיה אותם. ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם" והמאבק על המלכות בין יהודה ליוסף מסתיים באחדות ובהעברת המלכות לבית דוד לעולם. (בציפייה לגאולה ג.י.פ.).

לא טורקים דלת בפני אמה...

איציק גולדנהיים בן 25, נשוי, ויש לו בית ושני תינוקות בריאים ויפים. בביתו לא חסר לחם וחלב. הוא מאושר, ועובד כנהג - חבר מן המניין - בחברת "המוביל", עם משכורת קבועה. אבל משהו בכל זאת לא כל כך טוב, איציק הוא ניצול שואה. מגיל 9 ועד 15 הספיק להיות בכמה מחנות השמדה ובמנון. שנות סבלו והניתוק מהוריו, גרמו לו לטכורה הרבה מצוות ולחולשה באמונה. אבל הוא לא שכח שהוא יהודי.

כשהסתיימה המלחמה, ניסה הכומר כריסטיאן לשכנעו להישאר במנון, אך איציק סירב בנימוס. "אני מודה לך, האב כריסטיאן על שהצלת את חיי, אבל אני יהודי ומקומי בארץ ישראל".

הוא איתר את נציגי הסוכנות, עלה ארצה ונקלט בקיבוץ "נתיב המעפילים". אחרי הכרזת המדינה, בגיל 21 יצא מהקיבוץ ופתח דף חדש. הוא הגיע עם מזוודה קטנה לתל אביב. שכן חדרון קטן, וניצב במשרדי "המוביל" "בוקר טוב" פנה למנהל אברומקי גולדמן, "שמי איציק ואתמול הגעתי לכאן מהקיבוץ. יש לי רישיון נהיגה והמון כוח ורצון לעבוד, קבל אותי לעבודה ולא תתחרט". גולדמן לא היה צריך יותר מזה. המוטיבציה שבערה בו, התאימה לאברומקי גולדמן, "החלטנו להפסיק בידך את קו תל אביב בארבע שבע פעמים ביום, הלוך וחזור. אם תהיינה תלונות, בסוף השנה נקבל אותך כחבר "המוביל" מן המניין תמורת מניה ע"ס 50 לירות שתקוץ משכרך". שנה אחר כך הוא נשא לאישה את ימימה, בתו של אברומקי ונולדו להם שני תינוקות. אימת המלחמה ויסוריה נמוגו אט אט מזכרונו, אבל דבר אחד העיב על חייו. אמה, אמה שלו - גולדה - שאיננה. הוא זוכר היטב את זעקותיה המחרישות: "איציק, אל תקחו לי את איציק בני היחיד!!!" בלילות הוא נעור מבעות ומזיע כשפניה הדומעות מופיעות בחלומו, ועיניה שואגות: "בני, בני יחיד, אין לי עוד מלבדך בן. נולדת לי אחר 20 שנות עקרות". "איפה אתה איציק?". הוא קם כל בוקר עם החלום, נוהג באוטובוס, אוכל ושותה עם החלום. הניסיונות לאתר את קרוביו דרך מדורי הרדיו והעיתונות עלו בתוהו...

היה זה יום חמסין של תמוז, בוער כתנור. השעה 11:00 בבוקר, עם הפנים דרומה. הכבישים היועו, הגנג המדברי ריצד לעצמו פטה-מורגנה של מעיינות ונהרות תכולים, ובתוך האוטובוס הצטופפו עשרות הנוסעים מייחלים ומתפללים להגיע לשלום אל מחוז חפצם, דרומה.

איציק היפנה ראשו לעבר לב האוטובוס ועשה חשבון מהיר, שניתן להכניס עוד 5-6 נוסעים, לא יותר. בתחנת היציאה הדרומית ביותר של תל-אביב המתינו כעשרה נוסעים. "להצטופף, נא להיכנס פנימה, לפנות מקום לעולים" ביקש איציק. נוסע ועוד נוסע ועוד נוסעת. איציק סופר אותם. תשעה כבר עלו. "נהג יקר, די!!" התחננו הנוסעים המזועזעים, "האוטובוס גדוש". איציק סגר את הדלת בפני אישה זקנה כפופה לבושה בצניעות, וכיסוי לראשה. במבט חטוף הבחין איציק בעיניה העצובות. "סליחה גברת, אי אפשר יותר להעלות". הדלת נטרקה בפניה, ואיציק הציץ במראה הצדדית כדי להיכנס לכביש הראשי.

"אנא פתח לי!! נהג, פתח לי" ביקשה הזקנה. איציק התעלם. הוא לא רצה לגרום צער לנוסעים. "אנא נהג, אינני יכולה להישאר כאן בתל אביב, אני חייבת לחזור לבאר-שבע, האוטובוס הבא בעוד שש שעות...". איציק אטם אוזניו משמוע ולחץ בעדינות על דוושת הגז.

"תתבייש לך, טורק דלת בפני", זעקה הקשישה "לאמא שלך לא היית עושה את זה!!!" איציק בלם. הזעקה הזו פילחה את לבבו. גם אזכור אמו שנעלמה לו לפני כ-16 שנים הרטיט את לבבו. הוא פתח את הדלת וסימן לנוסעים להצטופף. הוא נעץ עיניו בכביש, והבחין בזוית העין שאישה צעירה מפנה מקום ישיבה לקשישה. "תודה תודה, לך". ארבע שעות ארכה הנסיעה. איציק שתק כל הדרך. הזעקה של הזקנה התערבבה לו עם הזעקה של אמה לפני כ-16 שנה - "אל תקחו לי את איציק בני יחיד!!" ... הזעקות היו מאד דומות זו לזו בכאבן המתפרץ. אפילו הגנג היבשושי הדומם לא הצליח להרגיע את אוזניו של הנהג הצעיר, שסערו מרעש פנימי בלתי פוסק. בין לבין זלגו מעיניו כמה דמעות של געגוע. "איפה אמה?". בתחנה המרכזית בבאר-שבע ירדו הנוסעים, היא ירדה אחרונה. איציק פנה אליה ואמר: "סליחה גברתי, לא התכוונתי לפגוע בך חלילה. תביני אותי... ואת צודקת, אם זו הייתה אימא שלי בוודאי הייתי נוהג אחרת, אבל כבר 16 שנה שאין לי אמה".

"איפה אמך?" היא שאלה בסקרנות ובקול סדוק. "כנראה שנספתה בשואה, אין לי שום מושג, הייתי בן תשע, נחטפתי מידיה, עברתי גיהנום כמו כולם ואפילו במינון חייתי". "מה שמך? אולי הכרתי את אמך?" היא שאלה באותו קול סדוק. "שמי איציק, איציק גולדנהיים". "אני לא מאמינה... איציק!!! בני יחיד!! איציק, זו אמה!". גולדה גולדנהיים איבדה את שיווי משקלה והחלה להתנדנד מהלם ומפתעה.

איציק החזיק בידה ולחש: "אמה, אמה שלי, מצאתי את אמה שלי...". הרבה עיניים תמהות ננעצו בבחור ובזקנה שמצאו זה את זה. בלב התחנה המרכזית בבאר-שבע נגעו דמעות בדמעות, ו-16 שנות שכול ויתמות התאדו...

"איזה נס, אמה, שטרקתי לך דלת מול הפנים וזעקת לעברי מתהומות הלב: "לאימא שלך לא היית עושה את זה... אחרת מעולם לא הייתי מגלה אותך". גולדה פתחה את התיק והוציאה בקבוק מים, מזגה לכוס ואמרה: "שתה איציק, שתה, זה סוף המסע הנורא". (קובי לוי "העתונאי")

למה להציץ?

אחד מגדולי ישראל הגיע פעם לעיר אחת, ותושבי המקום ביקשו לכבדו בכבוד גדול. הפציר הרב שלא יעשו כן, ואמר: "אחת מן השתים - אם אני נהנה מהכבוד, אין הכבוד מגיע לי ואינכם צריכים לכבדני, ואם איני נהנה ממנו, למה לכם להציץ ולהכאיב לאורח שבא לעירכם?"

שלוש דרגות

חסידים אמרו, שיש שלוש דרגות בכבוד: יש מי שתובע 'מפטיר' ואף מתקוטט עם הגבאי על כך. יש מי שרוצה 'מפטיר', אבל אינו מעז לבקש, והוא יושב וחושב מדוע לא מכבדים אותו. ויש מי שעניו רעה בשל אחרים, וגם אם מכבדים אותו, כואב לו הלב מזה שמכבדים גם מישהו אחר. (סיפורי חסידים)

מציץ לאחור

עשיר אחד שאל את רבי שמחה-בונם מפשיסחה: נאמר "הבורח מן הכבוד, הכבוד רודף אחריו", והנה אני כבר בורח מן הכבוד זה שנים רבות ומדוע אין הכבוד רודף אחרי? השיב לו: אמנם אתה בורח מן הכבוד, אבל אתה מציץ מפעם לפעם לאחור לראות אולי הכבוד כבר רודף אחריך.

כבוד חיצוני

אם האדם בורח מן הכבוד באמת, רודף אחריו הכבוד באמת; אבל אם הוא בורח מן הכבוד רק כלפי חוץ, גם הכבוד מגיע אליו הוא חיצוני בלבד ואינו אמיתי. (רבי ישראל מסלנט)